

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัยที่นำเสนอ โดยเรียงลำดับจากวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย การอภิปรายผลและ ข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัยเคราะห์ข้อมูล

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1 เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา
- 1.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา
- 1.3 เพื่อหาปัจจัยพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา

2. สมมติฐานของการวิจัย

- 2.1 ปัจจัยการบริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา
- 2.2 ปัจจัยการบริหาร อย่างน้อย 1 ตัว สามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานครูเทศบาลที่ปฏิบัติการสอนที่อยู่ในโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2552 ได้แก่ เทศบาลนครสงขลา เทศบาลนครหาดใหญ่ และเทศบาลเมืองสะเตา รวมทั้งสิ้น 269 คน ประกอบด้วย

เทศบาลนครสงขลา	จำนวน 118 คน
เทศบาลนครหาดใหญ่	จำนวน 117 คน
เทศบาลเมืองสะเตา	จำนวน 34 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน และได้นำไปหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา เพื่อขอความอนุเคราะห์แจกจ่ายแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 269 ฉบับ

4.2 ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืน ทำการคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์และครบถ้วนจำนวน 242 ฉบับ จาก จำนวน 269 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.96

4.3 นำแบบสอบถามฉบับที่ถูกต้องและความสมบูรณ์ ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้มา คือ เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว คัดเลือกฉบับสมบูรณ์มาดำเนินการหาค่าทางสถิติ โดยประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5.1 ตรวจสอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ กำหนดให้พนักงานครูเทศบาล ที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นหน่วยการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติ ดังนี้

5.2.1 วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา โดยคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2.2 วิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารและระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายระดับปัจจัยการบริหารและระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

5.2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product

Moment Correlation Coefficient) และแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2527 อ้างถึงใน สุนีย์ ทองห่อ: 2548: 72)

5.2.4 วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด เทศบาล จังหวัดสงขลา

6. ผลการวิจัย มีสาระสำคัญสรุปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

6.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านวัฒนธรรม องค์กร ด้านภาวะผู้นำ และปัจจัยภายนอก ได้แก่ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านเทคโนโลยี พบว่า อยู่ในระดับ มาก แต่ปัจจัยภายใน ด้านงบประมาณ และปัจจัยภายนอก ด้านเศรษฐกิจ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนใน สังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา พบว่า อยู่ในระดับ สูง

6.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของพนักงานครู เทศบาล คือ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก กับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาล พบว่า มี ความสัมพันธ์ระหว่างกันทางบวกปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณา รายปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกปานกลาง (ค่า r อยู่ระหว่าง 0.31 ถึง 0.70) พบว่า มี ความสัมพันธ์ระหว่างกันทางบวกปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกัน

6.3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) เพื่อค้นหาปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีและสร้างสมการในการพยากรณ์ในการทำนายการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา พบว่าตัวพยากรณ์ที่ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (β) ดีที่สุด ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านการเมือง ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านเศรษฐกิจ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านภาวะผู้นำ ด้านสังคม ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านงบประมาณ สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนใน

สังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา ได้ร้อยละ 77 ($R^2 = 0.770$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีค่าคงที่ (a) เท่ากับ 0.793 สมการพยากรณ์ประสิทธิผลด้านการจัดการของโรงเรียน ดังนี้

$$\text{การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน} = 0.793 + 0.176 \text{ ด้านเทคโนโลยี} \\ + 0.206 \text{ ด้านการเมือง} + 0.201 \text{ ด้านโครงสร้างองค์การ} + 0.120 \text{ ด้านบุคลากร} + 0.671 \text{ ด้านเศรษฐกิจ} \\ + 0.655 \text{ ด้านสภาพแวดล้อม} + 0.515 \text{ ด้านภาวะผู้นำ} + 0.524 \text{ ด้านสังคม} + 0.382 \text{ ด้านวัสดุอุปกรณ์} \\ + 0.264 \text{ ด้านวัฒนธรรมองค์กร} + 0.469 \text{ ด้านงบประมาณ}$$

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ สภาพแวดล้อม โครงสร้างองค์การ วัฒนธรรมองค์กร ภาวะผู้นำ พบว่า อยู่ในระดับมาก ยกเว้น งบประมาณ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านเศรษฐกิจ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศรีสมร แป้งหอม (2545: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของสุชาย จินะเสนา (2548: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากฎเก็ด พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังไม่สอดคล้องกับ กุสุมา วิเศษ(2548: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ปัจจัยการบริหารอยู่ในระดับมาก

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา

ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของพนักงานครูเทศบาล ในจังหวัดสงขลา พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างกันทางบวกปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

0.05 เมื่อพิจารณารายปัจจัยการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ทางบวกปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้ว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยะลา เขต 1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีสมร แป้งหอม (2545: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัย การบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน ประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทางบวกและอยู่ใน ระดับสูง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุณีย์ ทองห่อ (2548: 98) ที่ศึกษาเรื่องเรื่องปัจจัยการบริหารที่ ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันใน ระดับสูง และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกเช่นเดียวกับ สุขชาย จินะเสนา (2548: บทคัดย่อ) ที่ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาภูเก็ต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามี ความสัมพันธ์ทางบวกกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

3. เพื่อหาปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา

เมื่อนำปัจจัยการบริหาร 11 องค์ประกอบ ไปหาความสัมพันธ์เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ โดยการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา เป็นตัวแปรตามหรือผลลัพธ์ พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ใน รูปของคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (β) ดีที่สุด ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านการเมือง ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านเศรษฐกิจ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านภาวะผู้นำ ด้าน สังคม ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านงบประมาณ สามารถพยากรณ์การดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา ได้ร้อยละ 77 ($R^2 = 0.770$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีค่าคงที่ (a) เท่ากับ 0.793

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ สามารถอธิบายได้ดังนี้

ด้านโครงสร้างองค์การ สามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา ซึ่งสอดคล้องกับกับเก็จกนก เอื้อวงศ์ (2546: 12) ที่ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยภายในที่ส่งเสริมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ด้านสภาพทางกายภาพ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อโรงเรียนมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน เป็นที่ยอมรับของบุคลากร รวมทั้งมีการมอบหมายงานให้บุคลากรตามความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมน บริสุทธิ์ (2541 : 159 – 160) ซึ่งศึกษากระบวนการบริหารของโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่าการบริหารโรงเรียนในด้านการจัดครูเข้าสอนนั้น ให้เลือกตามความถนัดและความสนใจมากที่สุด นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการกระจายอำนาจตัดสินใจในขอบเขตที่กำหนดและมีอิสระในการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วย ความรวดเร็ว

ด้านภาวะผู้นำ สามารถเป็นตัวพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา ซึ่งสอดคล้องกับสุชาย จินะเสนา (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาภูเก็ต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีจำนวน 7 ปัจจัย ได้แก่ ระบบคุณภาพและขอบข่ายความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำ แรงจูงใจในการทำงาน การสื่อสาร ตำแหน่ง เพศ และขนาดโรงเรียน และสอดคล้องกับสุนีย์ ทองห่อ (2548: 99) ที่ศึกษาเรื่องเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารในส่วนของปัจจัยย่อยแต่ละตัวแปรที่ร่วมกันส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านเทคโนโลยี ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการเมือง ด้านสังคมและด้านงบประมาณ

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ต้องเริ่มต้นที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารจะเป็นผู้นำทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 51) ที่กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่ทำให้การประกันคุณภาพภายในประสบผลสำเร็จ เพราะว่าการบริหารเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนินการร่วมกับแกนนำอื่นๆ เพื่อช่วยผลักดัน ส่งเสริม

สนับสนุน และประสานให้บุคลากรภายในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายนอก ร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาระบบการประเมินตนเองของสถานศึกษาให้ผสมผสานกับการวางแผนการดำเนินงานและการปรับปรุง เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้เป็นระบบครบวงจรพร้อมทั้งกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากข้อค้นพบของการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา อยู่ในทางบวก ระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องควรมหาพยายามฝึกฝนและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้ความสำคัญในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำในการดำเนินงาน ร่วมกับคณะครูบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องจัดหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เช่น การสร้างแรงจูงใจในการทำงานเป็นทีม การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม การจัดการหาเทคโนโลยี ฯลฯ เพื่อเพิ่มทักษะในการบริหารงานและประสิทธิภาพในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 จากข้อค้นพบของการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา ในทางบวกและอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจึงควรพัฒนาตนเองอย่างมุ่งมั่น สร้างแรงกระตุ้นต่อบุคลากร ทำหน้าที่ประสานสร้างสัมพันธ์กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้ได้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษา

2.3 การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรอิสระที่ครอบคลุมปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา อาจจะมีตัวแปรภายนอกอื่นๆ ที่ยังไม่ได้ทำการศึกษา เช่น ศาสนา วัฒนธรรมประเพณี เป็นต้น

2.4 ควรศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดอื่น ๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา

